

Kameraövervakning inomhus i skolor

Det finns två lagar som reglerar användningen av kameraövervakning: lagen om allmän kameraövervakning och personuppgiftslagen. Enligt lagen om allmän kameraövervakning krävs det vanligtvis tillstånd från länsstyrelsen för att få sätta upp en kamera som registrerar en plats dit allmänheten har tillträde.

På platser dit allmänheten inte har tillträde, som exempelvis i skolor, gäller personuppgiftslagen (PuL). Enligt PuL krävs inget tillstånd, däremot måste lagen följas och det kontrolleras av Datainspektionen.

Datainspektionen fattade i oktober 2008 beslut efter att ha inspekterat kameraövervakningen i ett antal skolor. Myndighetens beslut grundas på en samlad bedömning som tar hänsyn till en rad faktorer. Skolor som använder eller överväger att införa kameraövervakning inomhus måste göra en motsvarande samlad bedömning. Det här informationsbladet är ett stöd för skolor som ska göra en sådan bedömning.

Datainspektionen **förbjuder inte** all kameraövervakning inomhus. För kameraövervakning på kvällar och helger, utanför ordinarie skoltid, är det enligt personuppgiftslagen i normala fall tillåtet att använda kameraövervakning. Upprepad skadegörelse, våldsbrott och stölder är rimliga motiv för att överväga kameraövervakning även dagtid. För att avgöra om det är lagligt eller inte måste skolan göra en samlad bedömning.

✓ **Bedöm om kameraövervakningen är tillåten enligt personuppgiftslagen**

Att bli kameraövervakad innebär ett intrång i den personliga integriteten. Ett sådant intrång är lagligt så länge intrånget inte är otiltbörligt eller, med personuppgiftslagens ord, kränkande. För att avgöra om integritetsintrånget är tillåtet ska man fråga sig om övervakningen är proportionerlig i förhållande till de problem man vill åtgärda och till det integritetsintrång som det innebär att bli kameraövervakad. För att kunna

Datainspektionen

göra denna bedömning krävs det att skolan analyserar samtliga faktorer nedan.

✓ **Inventera och analysera problembilden**

Det är viktigt att ha ett tydligt syfte med kameraövervakningen. Vilka konkreta problem vill vi åtgärda med hjälp av kameraövervakning? Ta fram så detaljerad information som möjligt och använd gärna polisanmälningar, statistik över skadegörelse, incidentrapporter med mera till grund för att svara på frågor som:

- Vilka är de konkreta problemen?
- När inträffar de? (tid på dygnet)
- Var inträffar de? (i vilka rum och andra utrymmen)
- I vilken omfattning inträffar de? (engångshändelser eller återkommande)

En skola som har problem med stölder som inträffar på kvällstid, behöver inte använda kameraövervakning dagtid. En skola som har problem med stölder i datorförvaringsrummet, behöver inte använda kameraövervakning i matsalen.

✓ **Utvärdera andra åtgärder än kameraövervakning som lösning på problemen**

Om det finns andra sätt att komma åt problemen bör dessa alternativ väljas före kameraövervakning, under förutsättning att de inte innebär orimligt höga kostnader. Datainspektionen har inga synpunkter på vilka alternativa åtgärder som övervägs, här följer dock ett par exempel som illustrerar hur problem kan lösas på andra sätt än med kameraövervakning: En skola som har problem med stölder i datorrummet skulle kunna förstärka skalskyddet till detta rum. Har man problem med att eleverna stoppar pappershanddukar i handfaten och sätter på kranen för att åstadkomma översvämning kan det kanske lösas genom att installera handtorkmaskin och rörelsestyrda vattenkranar.

✓ **Begränsa tiden och omfattningen av övervakningen**

Övervakningskameror bör placeras så att de uppfyller sitt syfte men så att de inte registrerar mer än vad som behövs för det avsedda syftet. Om en skola har problem med stölder i rummet där elevernas bärbara datorer förvaras bör kameran vara riktad mot skåpen och inte täcka hela rummet. Om en skola har problem med stölder under en viss tid på dygnet ska kameraövervakningen begränsas till denna tid.

Generellt gäller att:

- Ju större område som övervakas, desto större integritetsintrång
- Ju känsligare utrymme (som exempelvis toalett, omklädningsrum), desto större integritetsintrång
- Ju längre exponeringstid, desto större integritetsintrång

✓ **Ge tydlig information om att platsen är kameraövervakad**

Elever, föräldrar och skolpersonal måste på ett tydligt sätt informeras om kameraövervakningen. Datainspektionen rekommenderar att informationen tar upp vilka platser som är kameraövervakade, när kameraövervakning sker och varför just de aktuella platserna övervakas. Information bör dessutom ges om hur skolan hanterar det inspelade materialet.

✓ **Spara inte det inspelade materialet längre än nödvändigt**

Det inspelade bildmaterialet bör sparas så kort tid som möjligt.

✓ **Begränsa tillgången till inspelat material**

Så få personer som möjligt bör ha tillgång till det inspelade materialet. Det bör finnas rutiner som beskriver arbetsgången och beslutsvägen för när någon ska ta del av materialet.

✓ **Använd inspelat material endast för avsett syfte**

Om syftet med kameraövervakningen är att förhindra och utreda stölder av datorer ska bildmaterialet inte användas för att utreda exempelvis nedskräpning.

✓ **Undersök om förutsättningarna för kameraövervakningen har förändrats**

En skola som infört kameraövervakning bör med jämna mellanrum undersöka om förutsättningarna för kameraövervakningen har förändrats. Ser problembilden annorlunda ut nu? Används rummen som kameraövervakas nu till något annat än när kamerorna monterades? Ger kameraövervakningen önskad, mätbar effekt?

Om du har frågor

Har du frågor kring kameraövervakning inomhus på skolor kan du kontakta Datainspektionens call-center som du når på telefon 08-657 61 00 eller e-post datainspektionen@datainspektionen.se.

Kontakta Datainspektionen

E-post: datainspektionen@datainspektionen.se Webb: www.datainspektionen.se
Tfn 08-657 61 00. Postadress: Datainspektionen, Box 8114, 104 20 Stockholm.

Datainspektionen